

# Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

|                |                                                                                                             |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vysoká škola   | Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave                                                                     |
| Fakulta        | FMK UCM                                                                                                     |
| Kód predmetu   | KMEDV/22bdAMES003/22                                                                                        |
| Názov predmetu | riziká digitálneho prostredia                                                                               |
| Rozsah         | 2P                                                                                                          |
| Počet kreditov | 5                                                                                                           |
| Vyučujúci      | PhDr. Vladimíra Hladíková, PhD., MBA (prednášajúci), PhDr. Sabína Gáliková - Tolnaiová, PhD. (prednášajúci) |

## Podmienky na absolvovanie predmetu

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje:

I. pravidelná účasť na výučbe, povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. max. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50 % účasť na prednáškach (pozri Študijný poriadok UCM, § 13) a riadne odovzdanie praktického výstupu. Absencie nad rámec povoleného množstva sú zdôvodňované a ospravedlňované individuálne, avšak do úvahy sa berú len relevantné dôvody a nepredvídateľné závažné okolnosti. V prípade väčšieho počtu absencií (3 – 4 absencie) je potrebné predložiť kópiu lekárskej dokumentácie, ktorá svedčí o závažnejšej povahe zdravotných problémov študenta alebo iný dokument obsahujúci relevantné dôvody neúčasti študenta na prednáškach. Ospravedlnenia sa predkladajú výhradne v písomnej forme (e-mailom). V prípade vymeskania viac ako polovice prednášok nie je možné tento predmet ukončiť. Povinnosťou študentov je nielen zúčastniť sa na výučbe, ale aj aktívne reagovať, zapájať sa do diskusie k vybraným témam predmetu a participovať na interaktívnej časti výučby.

II. V priebehu semestra študenti prezentujú a odovzdávajú seminárnu prácu vo forme praktického autorského výstupu – návrh prevenčnej stratégie vo forme vybraného (dobrovoľného) mediálneho výstupu (napr. rozhlasová/TV reportáž, brožúra, krátky film, video a pod.) alebo iného výstupu.

Každý študent je povinný prezentáciu absolvovať a realizovať priamo na vyučovaní. Ak sa nemôže dostaviť na termín prezentácie v prípade zdravotných alebo iných dôvodov, je nevyhnutné sa ospravedlniť vopred a dohodnúť si iný termín prezentácie.

III. Ústna skúška.

Záverečné hodnotenie je udelené na základe splnenia bodu I. a II. a následne úspešného absolvovania ústnej skúšky, ktorá predstavuje 100% celkového hodnotenia (max. 100 bodov). Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56% bodov.

Záverečná hodnotiacia stupnica

- 100 % – 92 % = A
- 91 % – 83 % = B
- 82 % – 74 % = C
- 73 % – 65 % = D
- 64 % – 56 % = E
- 55 % a menej = FX

1.Obsahové a formálne kritériá výstupu:

- spracovanie problematiky, pútavosť, inovatívnosť, vlastná kreativita a podobne

## 2. Prezentačné zručnosti:

- zhodnotenie procesu tvorby výstupu, prínos pre prax, limity a podobne

## 3. Dodržanie stanoveného časového limitu prezentácie

## Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:

- disponuje širokou škálou teoretických poznatkov z oblasti psychologických, sociologických a eticko-axiologických aspektov digitálnych médií a mediálnej komunikácie, ktoré slúžia ako základ pre prax a výskum,

- je schopný identifikovať a analyzovať vybrané riziká digitálneho prostredia,

- ovláda a vie tvoriť rôzne stratégie v kontexte rozvoja tzv. ekologického prístupu k digitálnym médiám s dôrazom na techniky kritického myslenia, fact-checkingu ako nástrojov obrany a prevencie voči onlinovým informačným hrozbám a rizikám digitálnych médií,

- dokáže analyzovať a syntetizovať problémy a posudzovať jednotlivé aspekty mediálneho prostredia a jeho potenciálneho vplyvu na jednotlivca a spoločnosť,

- dokáže interpretovať a kreatívnym spôsobom prezentovať mediálne obsahy a informácie,

- dokáže tvoriť edukačné a didaktické pomôcky využiteľné vo výučbovom i ďalšom vzdelávacom procese s tematikou médií či učenia o médiách;

- ovláda základné princípy audiovizuálnej tvorby a vybraných multimediálnych postupov a dokáže vytvárať audiovizuálne a multimediálne žánre a komunikáty na rôznych platformách, ktoré reflektujú potreby spoločenskej praxe,

- dokáže hľadať riešenia problémov kreatívnymi spôsobmi,

- dokáže identifikovať a zhodnotiť etické, sociálne a ďalšie súvislosti riešených problémov,

- rozvíja analytické schopnosti, komunikačné a prezentačné zručnosti, schopnosť argumentácie a logické, kritické a kreatívne myslenie.

## Stručná osnova predmetu

1. Úvod do problematiky, organizačné pokyny. Evokácia predkladaných tém počas semestra. Komunikácia v kyberpriestore a jej špecifiká. Psychologické a sociologické aspekty internetu a digitálnych médií.

2. Explikácia pojmu riziko. Rizikové aspekty internetovej komunikácie a digitálneho prostredia. Kritická percepcia a selekcia informácií v online priestore. Hoax, spam, dezinformácie, konšpirácie a úloha internetovej komunikácie v tomto kontexte.

3. Príležitosti a ohrozenia vzdelávania v kontexte digitálnych médií. Digitálny multitasking, akademická prokrastinácia, teória „digitálnej demencie“. Informačné presýtenie.

4. Trolling. Riziká digitálnych hier. Online závislosť. Gambling. Prevencia.

5. Kyberšikanovanie a jeho formy. Kybergrooming a happy slapping. Prevencia.

6. Identita v kyberpriestore. Krádež identity a osobných údajov. Phishing, pharming, vishing, smishing. Prevencia.

7. Rizikové online komunity. Prístup k problematickému obsahu. Prevencia.

8. Sexualita na internete. Fenomén sexting. Prevencia.

9. Fyzické problémy späté s využívaním digitálnych médií. Prevencia. Rodičovská mediácia a jej stratégie.

10. Sociálne dôsledky internetovej komunikácie (izolácia, kvalita vzťahov, sociálna nerovnosť). Fenomén phubbing. Digitálny wellbeing a jeho dôležitosť.

11. Etické aspekty digitálnej komunikácie. Netiketa a jej pravidlá. Kyberbezpečnosť a ochrana osobných údajov vo virtuálnom prostredí.

12. Aktuálne dianie a problémy, diskusia. Záverečná reflexia preberaných tém, opakovanie získaných poznatkov. Defilé praktických výstupov

## **Odporúčaná literatúra**

Blinka, L. et al. (2016). Online závislosti. Grada.

Carr, N. (2020). Shallows - What the Internet Is Doing to Our Brains. Norton & Company.

Hansen, A. (2021). Instamozek. Portál.

Hladíková, V. (2017). Vybrané riziká používania internetu. In Ľ. Čábyová, D. Jánošová. Quo vadis massmedia, Quo vadis marketing (pp 21-44). FMK UCM v Trnave.

Mareš, P. (2022). Kyberkultura, hackeři a digitální revoluce. Grada.

Spitzer, M. (2018). Digitální demece. Jak připravujeme sami sebe a naše děti o rozum. Citadella.

Šalmon, T. (2021). (Ne)bezpečný internet. Lindeni.